

V. AKTUALNE WYDARZENIA

Ks. Stanisław Czerwik

O. Cyprian Vagaggini OSB (1909-1999) In Memoriam

Cyprian Vagaggini urodził się w Pincastagnaio (Siena) dnia 3 października 1909 roku. W 11 roku życia wstąpił do Zakonu Benedyktynów i rozpoczął naukę na poziomie szkoły średniej w Kolegium Opactwa Saint-André w Bruges (Belgia). Po maturze odbył w tymże opactwie roczny nowicjat, po którym złożył uroczystą profesję w dniu 5 października 1928 roku. Został skierowany na studia filozofii i teologii do Papieskiego Ateneum św. Anzelma w Rzymie. Uzyskał tam doktorat z filozofii w roku 1931 i z teologii w roku 1938. Świecenia prezbiteratu otrzymał w Sant'Anselmo dnia 30 lipca 1934 roku.

W latach 1935-1936 studiował też teologię w Louvain, zaś w latach 1937-1940 w Papieskim Instytucie Wschodnim w Rzymie, gdzie uzyskał (w r. 1940) doktorat w zakresie kościelnych nauk orientalnych.

Dzięki wszechstronnemu przygotowaniu naukowemu O. Vagaggini mógł pełnić ważne funkcje akademickie i wychowawcze. W latach 1936 - 1942 był wicerektorem Papieskiego Kolegium Greckiego w Rzymie. Głównym jednak miejscem jego pracy było Papieskie Ateneum św. Anzelma. Pełnił tu funkcje profesora teologii dogmatycznej (1942-1963 i 1971-1978), dziekana wydziału teologii (1952-1963), prorektora (1952-1963) i rektora (1974-1978). Już w roku 1957 opublikował znane i tłumaczone na kilka języków dzieło *Il senso teologico della liturgia. Saggio di liturgia teologica generale* (Roma), w którym ukazał rolę liturgii jako jednego z ważnych loci theologici. W roku 1965 (po Soborze) ukazało się czwarte, zmienione przez autora wydanie tego dzieła.

Wykładał teologię dogmatyczną na międzyregionalnym wydziale teologicznym północnych Włoch w Mediolanie (1967-1971) i prowadził badania w ośrodku nauk teologicznych w Bolonii (1963-1967).

Był członkiem Przygotowawczej Komisji Liturgicznej Soboru Watykańskiego II (1959-1962). Pełnił funkcję sekretarza podkomisji, która zajmowała się tematem: "Misterium świętej liturgii i jej związek z życiem Kościoła". Owocem prac tej podkomisji był pierwszy rozdział soborowej Konstytucji o Liturgii, stanowiący w głównej mierze owoc refleksji O. Vagagginiego. Był jednym z periti w dziedzinie liturgii podczas obrad Soboru (1962-1965), a po uchwaleniu Konstytucji o Liturgii (4.XII.1963), kiedy papież Paweł VI powołał do życia Consilium ad exsequendam Constitutionem de sacra Liturgia - członkiem kilku coetus a studiis, zespołów badawczych, zajmujących się wprowadzeniem w życie postanowień Soboru. Jako relator coetus n. 16 brał udział w przygotowywaniu obrzędu koncelebracji ¹. Uczestniczył w pracach coetus n. 10, którego zadaniem była rewizja obrzędów Mszy św. (Ordo Missae). Zajmował się odnową układu czytań mszalnych (coetus n. 11), a także wzbogaceniem liturgii rzymskiej nowymi modlitwami eucharystycznymi ². O. Vagaggini był też członkiem zespołu n. 20, zajmującego się problemem wieku kandydatów do sakramentu bierzmowania. Przygotowywał projekt reformy tzw. święceń mniejszych. Był w znacznej mierze autorem instrukcji Eucharisticum mysterium, opublikowanej przez Kongregację Obrzędów (25.V.1976). Brał też udział w pracach nad tekstem Instrukcji o liturgicznej formacji w seminarium (opublikowanej przez Kongregację Nauczania Katolickiego 3.VI. 1979); w latach bowiem 1974-1979 był konsultorem tejże Kongregacji. W roku 1978 O. Vagaggini przeniósł się do klasztoru Camaldoli (Arezzo), gdzie nadal prowadził działalność naukową i pisarską.

Z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin O. Vagagginiego ukazała się w serii "Studia Anselmiana, n. 79" księga jubileuszowa pod tytułem "Lex orandi lex credendi" ³, dobrze oddająca zainteresowania jubilatą liturgią w jej powiązaniu z wiarą, teologią i chrześcijańską duchowością, inspirowaną życiem sakramentalnym i modlitwą.

Piszący te słowa wspomina z wdzięcznością O. Vagagginiego jako wykładowcę teologii i liturgii (płynnie i pięknie mówiącego po łacinie!) w Papieskim Ateneum św. Anzelma oraz w Papieskim Instytucie Liturgicznym (w latach 1958-1963), a także jako życzliwego i wymagającego promotora w drodze do doktoratu.

O. Vagaggini zmarł w pustelni w Camaldoli dnia 18 stycznia 1999 roku ⁴.

PRZYPISY

- 1 Por. jego artykuł na temat gestu wyciągnięcia ręki przez koncelebransów podczas przeistoczenia: L'extension de la main au moment de la consécration: geste indicatif ou épiclétique, *Paroisse Et Liturgie* 51 (1969) 224-232.
- 2 W związku z tą problematyką opublikował książkę: *Il canone della Messa e la riforma liturgica. Problemi e progetti* (Kanon Mszy św. i reforma liturgiczna. Problemy i projekty), Roma 1966.
- 3 *Lex orandi lex credendi. Miscellanea in onore di P. Cipriano Vagaggini O.S.B. A cura di G.J. Békés e G. Farnedi* (Studia Anselmiana 79. Sacramentum 6), Roma 1979, 380 pp.
- 4 Por. wspomnienia: In memoriam Don Cipriano Vagaggini, *Notitiae* 35(1999) nr 392-393/3-4, s. 223-224; J. LAMBERTS, In memoriam Dom Cyprian Vagaggini OSB (1909-1999), *Questions Liturgiques* 80 (1999) 132-135. Na s. 135 autor ten pisze: "We may conclude that we have lost in Dom Cyprian Vagaggini a very important liturgical scholar who has, undeniably, put his stamp on the preparation and redaction of the Constitution on the Sacred Liturgy as well as on concrete realization of a great number of liturgical renewals...May he now raise his voice when the celestial choir starts the great song of praise and thanksgiving in honor of God the Father".